

FRDO INFO

Nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

Februari 2009 – nr 38

Inhoud

- [1. Advies over het voorontwerp van federaal plan Producten 2009 – 2012](#)
- [2. Advies over de federale bijdrage tot de strijd tegen luchtvervuiling \(2009-2012\)](#)
- [3. Advies over het ontwerp van nationaal klimaatplan 2009-2012](#)
- [4. FRDO-forum 2008: Energie – klimaat 2050](#)
- [5. Activiteiten werkgroepen](#)

1. Advies over het voorontwerp van federaal plan Producten 2009 – 2012 – Naar een geïntegreerd productbeleid

Eind oktober 2008 vroeg minister Magnette het advies van de raad over dit voorontwerp van federaal plan Producten. De FRDO is verheugd dat, na een lange ontwikkelingsfase, dit voorontwerp gepubliceerd werd. De raad vindt de tekst niet steeds voldoende ambitieus en concreet, maar meent dat het in zijn geheel om een belangrijk beleidsinitiatief gaat. Positief is ook dat het voorontwerpplan tot stand is gekomen in ruim overleg met de stakeholders, waardoor het een grote kans tot slagen heeft. De raad vraagt dan ook dat de regering het plan snel bekrachtigt, zodat het binnen de gestelde termijnen uitgevoerd kan worden. Dit kan een aanzet vormen tot een integraal en geïntegreerd productbeleid op federaal vlak.

Het is positief dat het voorontwerpplan een uitvoeringskalender bevat en dat er ook een evaluatieproces is voorzien. De periode voor het uitvoeren van acties is evenwel weinig concreet ingevuld (2009-2012): de raad stelt voor een schema op te nemen met voor elk van de 45 acties een indicatie van de voorziene timing, en tevens van de verantwoordelijken, de middelen, en de eventuele participatie van maatschappelijke actoren. De raad vraagt hiertoe ook de nodige ondersteuning van de actoren.

De FRDO waardeert dat het voorontwerpplan in zijn algemene visie zowel streeft naar een “integraal” productbeleid (waarbij de totale milieu-impact van een product bekeken wordt over zijn hele levenscyclus) als naar een “geïntegreerd” productbeleid (waarbij niet alleen de milieu- maar ook sociale, economische en gezondheidsaspecten van het product bekeken worden). Om die doelstellingen te realiseren, is beleidscoördinatie nodig in ons land - zowel horizontaal (tussen beleidsdomeinen) als verticaal (tussen beleidsniveaus). Het voorontwerpplan vermeldt deze geïntegreerde aanpak als beginsel, maar zou er bij de uitwerking van de acties meer aandacht aan kunnen besteden. Zo is wat de sociale dimensie betreft, een belangrijke inbreng van andere overheidsdiensten mogelijk en wenselijk, om de horizontale dimensie van het plan te versterken. Wat de verticale dimensie betreft, vraagt de raad een aantal acties te coördineren met regionale en Europese initiatieven.

Wat de instrumenten voor het beleid betreft, wijst de FRDO er op dat een zorgvuldige analyse nodig is om uit te maken welk instrument het meest geschikt is om beleidsresultaten te boeken. In vele gevallen zal niet één instrument, maar een combinatie van instrumenten die elkaar versterken, het beste resultaat opleveren. De raad formuleert enkele punctuele opmerkingen en suggesties in verband met de verschillende instrumenten die in het plan voorgesteld worden.

Waar het gaat om de prioritaire producten, meent de FRDO dat een globale visie op alle producten nodig is, maar dat men om praktische redenen inderdaad best eerst een aantal prioritaire producten kan bekijken in dit actieplan. Het is positief dat bij de keuze van die prioritaire productgroepen rekening is gehouden met de resultaten van wetenschappelijk onderzoek zoals de Europese EIPRO/IMPRO studie. De raad heeft een aantal opmerkingen en suggesties in verband met de voorstellen rond biomassa, voedingsproducten, voertuigen en bouwmaterialen.

Tenslotte verwijst de FRDO naar zijn vorige adviezen rond verschillende deelaspecten van dit plan: aankoopbeleid, ecodesign, hout, eco-innovatie, mobiliteit ...en meldt de raad dat hij momenteel twee

aspecten van dit plan verder aan het bekijken is in het kader van andere adviezen, namelijk fiscaliteit en voeding.

Dit advies werd in consensus goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 5 februari 2009. Klik hier voor de volledige tekst van het advies: http://www.frdo-cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2009/2009a01n.pdf

[Terug naar inhoud](#)

2. Advies over de federale bijdrage tot de strijd tegen luchtvervuiling (2009-2012)

Op de algemene vergadering van 5 februari lag een advies voor over een actieplan dat verwant is aan het plan producten, met name het plan "*Federale bijdrage tot de strijd tegen luchtvervuiling*". Dit plan heeft betrekking op de federale bevoegdheden ter verbetering van de kwaliteit van zowel de binnen- als de buitenlucht. Deze bevoegdheden hebben voornamelijk betrekking op producten als luchtvervuilingsbronnen: verwarmingstoestellen, voertuigen, brandstoffen, niet voor de weg bestemde transporttoestellen, werf- en tuinbouwmachines, bouwmaterialen, onderhoudsproducten, enz.

In zijn advies op vraag van minister Magonne, steunt de FRDO dit initiatief en stelt hij het op prijs dat dit plan ook de binnenluchtvervuiling aankaart in het kader van de federale bevoegdheden. De raad is van mening dat een betere integratie en coördinatie van het federale en gewestelijke beleid van het grootste belang is om een grotere efficiëntie van de overheidsacties te garanderen. De gewestelijke en federale bevoegdheden vullen elkaar aan en zijn van elkaar afhankelijk, zoals bijvoorbeeld het geval is voor het beheer van vervuilingsspieken of binnenluchtvervuiling. De FRDO verzoekt de federale minister die bevoegd is voor het milieu om hieromtrent het initiatief te nemen.

De FRDO looft de inspanningen die in dit plan geleverd zijn om op federaal niveau een betere integratie te verzekeren tussen de verschillende problemen inzake de luchtkwaliteit. Om deze integratie te optimaliseren, acht de raad een coördinatie noodzakelijk tussen de verschillende departementen waaronder luchtkwaliteit ressorteert: energie, transport, gezondheid, fiscaliteit. De FRDO verzoekt de federale minister die bevoegd is voor milieu om dit proces op gang te brengen.

Bovendien zou de FRDO willen dat wanneer het REACH regime van toepassing is in het kader van de acties in dit plan, dit regime zou worden geïntegreerd en in rekening worden gebracht in de betrokken acties.

In zijn advies beklemtoont de raad dat de strijd tegen de luchtvervuiling moet gebeuren in het kader van duurzame ontwikkeling. Dat houdt een verbetering op vlak van de volksgezondheid in (inclusief die van de arbeiders), een beperking van de impact op het milieu, de ontwikkeling van kwaliteitsvolle werkgelegenheid en het versterken van de concurrentiepositie van onze ondernemingen.

Wat de gezondheid betreft, meent de FRDO dat de impact van de luchtvervuiling aanzienlijk moet worden verminderd. Deze impact meten is evenwel moeilijk wegens een gebrek aan gegevens. De FRDO vraagt bijgevolg dat de regering blijvend bijdraagt tot de financiering van onderzoeksprogramma's om de impact van de verschillende vormen van luchtvervuiling op de gezondheid beter in te kunnen schatten.

De FRDO vraagt de Staat het juiste kader te scheppen zodat zich in België topbedrijven zouden kunnen ontwikkelen voor innoverende en minder vervuilende producten, en zodat er voor deze producten ook een markt wordt gecreëerd (met name door overheidsaankopen). De federale overheid moet er immers op toezien dat de Belgische markt en de Belgische ondernemingen voorbereid worden om te kunnen beantwoorden aan toekomstige Europese eisen die veel strenger zullen zijn.

Wat betreft de vervuiling door het transport, is de FRDO van mening dat er bij de steun voor voertuigen met een verminderde CO₂-uitstoot rekening moet worden gehouden met de vervuiling door de uitstoot van fijn stof en NO_x. De FRDO meent dat het nodig is de aankoop van voertuigen die beantwoorden aan de Euro 5-norm te stimuleren. De FRDO herinnert er ook aan dat de Europese Unie van mening is dat de accijnzen op benzine en diesel gelijk geschakeld zouden moeten worden.

Dit advies werd in consensus goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 5 februari. Klik hier voor de volledige tekst van het advies: http://www.frdo-cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2009/2009a02n.pdf

[Terug naar inhoud](#)

3. Advies over het document “ontwerp van nationaal klimaatplan 2009-2012 van België – Overzicht van de maatregelen en stand van zaken op 31 december 2008”

De FRDO ontving van Minister van Klimaat en Energie Paul Magnette een adviesvraag over een ontwerp van nationaal klimaatplan. De termijn die de raad krijgt om zijn advies op te stellen - twee weken - is uitermate beperkt, en de FRDO meent dat dat men op die manier de raadpleging van het maatschappelijk middenveld voor zo een belangrijk thema niet ernstig neemt.

In zijn advies stelt de FRDO dat het voorgelegde document eigenlijk geen plan is: het gaat voornamelijk om een stand van zaken en een overzicht van maatregelen waartoe door de verschillende beleidsniveaus is beslist en die reeds het voorwerp uitmaken van uitvoeringsmaatregelen. Bovendien is nagenoeg geen sprake van een toekomstgericht gedeelte. De raad meent niettemin dat dit document een interessante werkbasis kan vormen voor de toekomstige uitwerking van een echt plan. Het ontwerp toont alleszins aan dat de door de verschillende beleidsniveaus genomen maatregelen onvoldoende, en in sommige gevallen zelfs helemaal niet, op elkaar zijn afgestemd. De FRDO is van mening dat het document niet beantwoordt aan de vraag naar een meer geïntegreerde aanpak (tussen beleidsniveaus enerzijds en tussen de federale bevoegdheidsdomeinen anderzijds).

Verder betreurt de raad dat het ontwerp geen evaluatie bevat van de individuele impact van de vermelde maatregelen, wat zou helpen de doeltreffendheid en toepasselijkheid ervan te bepalen. Er is evenmin een algemene evaluatie van de collectieve actie waarmee zou kunnen worden aangetoond of de beleidsmaatregelen coherent zijn en of daarmee de vastgestelde doelstellingen kunnen worden bereikt.

De FRDO betreurt eveneens dat het document geen echte gecoördineerde strategische visie bevat voor de periode na 2012. Om de uitdagingen van de klimaatveranderingen het hoofd te kunnen bieden, is het noodzakelijk om onze manier van ontwikkelen en de verhoudingen tussen de industrielanden en de ontwikkelingslanden fundamenteel opnieuw in vraag te stellen.

Het naleven van de op Europees niveau aangegane verbintenissen tegen 2020 en de antwoorden op de huidige economische crisis, bieden de kans om beleid en investeringen te heroriënteren in de richting van duurzame ontwikkeling. Binnen de herstelplannen waartoe op Europees en regionaal gebied is beslist, evenals binnen het economisch relanceplan van de federale regering van 11 december 2008, zou de klimaatproblematiek volledig moeten worden opgenomen. Dit zou voor België een eerste concrete stap kunnen betekenen op weg naar een *sustainable new deal*, zoals Secretaris-generaal van de Verenigde Naties Ban Ki-Moon die op 11 december 2008 ter sprake bracht in Poznan.

Dit advies werd in consensus goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 5 februari. Klik hier voor de volledige tekst van het advies: http://www.frdo-cfdd.be/DOC/pub/ad_av/2009/2009a03n.pdf

[Terug naar inhoud](#)

4. FRDO-forum 2008: Energie – klimaat 2050

Op donderdag 13 november 2008 organiseerde de FRDO in congrescentrum Diamant zijn jaarforum over de vraag hoe een leefbare maatschappij er in 2050 uit zou moeten zien. Tijdens de voormiddagssessie lichtten Belgische en buitenlandse experts scenario's toe voor een transitie op mondiaal en Belgisch niveau. In de namiddag vonden vijf workshops plaats, met name over de vraag hoe we de komende jaren op een koolstofarme manier kunnen wonen – eten - ons verplaatsen - produceren en consumeren.

Een verslag over dit forum (zowel over de voormiddagssessie als over de workshops) is beschikbaar als bijlage bij het speciaal krantje “forum energie-klimaat 2050”. U kunt een exemplaar aanvragen bij het secretariaat (zie kadertje onderaan) of dit verslag raadplegen op onze website www.frdo.be (onder “forum Klimaat”). Daar vindt u ook andere informatie over dit forum (programma, teksten, presentaties ...).

[Terug naar inhoud](#)

5. Activiteiten werkgroepen

Werkgroep Strategieën voor Duurzame Ontwikkeling

“Strategieën” bereidt een advies voor over groene fiscaliteit, op vraag van minister Maignette. Verder werkt hij samen met de andere werkgroepen aan een advies i.v.m. de prioriteiten voor het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in 2010. Dit advies wordt voorgelegd aan de AV van 27 maart.

Werkgroep Energie en Klimaat

Deze WG bekijkt momenteel op vraag van minister Maignette de overheidsmaatregelen en subsidies voor rationeel energiegebruik. Verder zal de werkgroep een advies voorbereiden over vooruitzichten voor elektriciteitsproductie en –verbruik.

Werkgroep Internationale Betrekkingen

Minister van ontwikkelingssamenwerking Charles Michel kondigde voor dit jaar adviesvragen aan over de strategische nota gezondheidszorg (eerste semester) en over de strategische nota onderwijs (tweede semester).

Werkgroep Productnormen

De werkgroep legde twee adviezen voor aan de Algemene Vergadering van de FRDO van 5 februari (zie 1 en 2). Er zijn voorlopig geen nieuwe activiteiten gepland.

Werkgroep Sensibilisatie en Communicatie

De werkgroep is samen met de werkgroep Strategieën betrokken bij de voorbereiding van het draagvlakonderzoek duurzame ontwikkeling 2008-2009 van de FRDO, en leden van beide werkgroepen zetelen in het begeleidingscomité van dit onderzoek dat toegewezen werd aan IGEAT/VUB. .

Werkgroep Wetenschappelijk onderzoek

Deze werkgroep start de voorbereiding van een advies op vraag van minister Laruelle, verantwoordelijk voor Wetenschapsbeleid, over de toekomstige activiteiten van het IPCC en zijn vijfde “assessment report”. Verder volgt de werkgroep zijn advies op over een indicatorenset voor duurzame ontwikkeling (2007a15). Minister Maignette kondigde tijdens de AV van 5 februari een rondetafel aan over dit onderwerp.

Werkgroep ad hoc Leefmilieu-Gezondheid

Deze wekgroep zal een adviesvraag behandelen over het voorontwerp van Nationaal Actieplan Leefmilieu Gezondheid (NEHAP) 2008-2013. Het advies wordt voorgelegd aan de AV van 27 maart.

Werkgroep ad hoc Voeding

Minister Maignette vroeg de raad om advies over duurzame voeding en over het beleid dat de federale overheid terzake kan voeren. De FRDO besliste hiertoe een WG ad hoc op te richten.

[Terug naar inhoud](#)

FRDO INFO is de nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO). De FRDO geeft adviezen aan de Belgische federale overheid over het beleid inzake duurzame ontwikkeling. De raad organiseert ook activiteiten om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling te vergroten.

Overname van artikelen uit FRDO INFO met bronvermelding is toegestaan.

Adres: Liefdadigheidsstraat 33, B-1210 Brussel, België

Tel.: +32 (0)2 7433150

Fax: +32 (0)2 7433159

<http://www.frdo-cfdd.be>

mail@frdo-cfdd.be

Indien u deze gratis nieuwsbrief niet rechtstreeks in uw mailbox hebt gekregen, kunt u zich abonneren door een mail te sturen naar het adres hierboven met vermelding van naam, (eventueel) organisatie, adres en mailadres, en als onderwerp (subject) "abonnement". Gelieve ook te vermelden of u FRDO INFO in het Nederlands of het Frans wenst. Wil u de nieuwsbrief niet langer ontvangen, vermeld dan "uitschrijven" als onderwerp in de mail.